

# Ochrana biodiversity

## **SYLABUS PŘEDMĚTU:**

**charakteristika kurzu** *povinně-volitelný,*

**ukončení** : *zkouška,*

**předpoklady úspěšného ukončení** : *aktivní účast na seminářích, zpracování seminární práce, testy (min 5 úspěšných)*

**vyučující:** *Mojmír Vlašín, RNDr*

**Anotace kurzu** : *Úvod do ochrany přírody a biodiversity, teorie Gaia, základy druhové ochrany , zejména ochrany živočichů, praktická řešení.*

*Základní charakteristiky a definice bohatství druhů, jeho sledování, monitoring, příklady z ochrany fauny u nás i ve světě. Různé typy chráněných území, kategorie IUCN pro chráněná území, management chráněných území Evropská síť Natura 2000. Rozhodování v ochraně přírody, financování ochrany přírody, hierarchie hodnot ve společnosti v souvislosti s ochranou přírody, EIA (posuzování vlivů na ŽP) a ochrana diverzity.*

*Celodenní terénní cvičení, vypracování nepříliš rozsáhlé práce.*

*Na konci tohoto kursu by měl student být schopen:*

- *Porozumět a vysvětlit koncept ochrany přírody a biodiversity, diskutovat o smyslu konceptu biodiverzity v ochraně životního prostředí.*
- *Porozumět a vysvětlit koncepty, jako jsou geofyziologie (teorie Gaia), základy ochranné biologie (conservation biology), prezentovat základy etiky a filosofie ochrany přírody;*
- *Diskutovat a kriticky zhodnotit koncept biodiverzity z různých perspektiv;*
- *Rozlišit základní charakteristiky biodiversity, rozlišovat aspekty druhové vs. územní ochrany;*
- *Orientovat se v typech a kategoriích chráněných území (vč. kategorií IUCN) a managementových přístupech u chráněných území Evropská síť Natura 2000;*
- *Porozumět a diskutovat problematiku rozhodování v ochraně přírody, financování ochrany přírody;*
- *Využít informace získané v kursu k diskusi o hierarchii hodnot ve společnosti v souvislosti s ochranou přírody;*
- *Na základě samostatné práce zaměřené na konkrétní případovou studii pochopit a prezentovat různé roviny (etická, odborná, praktická) záchranných programů fauny a flóry.*

## Obsah :

1. Úvod, zopakování základů biologie, stručný vývoj ochrany přírody, zadání práce plán péče, záchranný program
2. Teorie Gaia, druhy, jejich popis a pojmenování, princip priority, princip typů, adaptivní radiace, teorie evoluce organismů přírodním výběrem, vymírání organismů v průběhu evoluce
3. Biodiversita, nika, ekosystém, biocenóza, biom, biosféra, index diverzity, Shannonův-Weaverův index, různé skupiny organismů a početnost druhů
4. Charakteristika zákona o ochraně přírody a krajiny, zvláště chráněná území ( národní park, chráněná krajinná oblast ...), přírodní park, orgány ochrany přírody v ČR, významný krajinný prvek, druhová ochrana, územní ochrana. Zákon na ochranu zvířat proti týrání.
5. Mezinárodní ochrana přírody, neziskové organizace v ochraně přírody u nás a ve světě, mezinárodní úmluvy (Washingtonská konvence, Ramsarská úmluva a j. ) biosferická rezervace , Natura 2000, kategorie IUCN pro chráněná území
6. Dynamická stabilita ekosystému, klimax , sukcese ekologická, stanoviště, společenstva (synantropní, segetální, ruderální), zablokovaná sukcese, endemit, relikv ,refugium
7. Vztah člověka k jiným organismům (např. mutualismus, komensálismus a pod) , vlajkové druhy, etika v ochraně přírody, národní bohatství x přírodní bohatství, areály rozšíření, sympatrie, alopatrie, vikariace
8. Základní zoogeografické oblasti , klimatická pásma, vegetační stupně, základní biomy , krajina pod lidským vlivem (les, zemědělská půda, sídla, voda)
9. Posuzování vlivů na životní prostředí a biodiverzita, biologické hodnocení, opakování
10. Exkurse